

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ACORD Nr. 1995
din 26.09.1995

**ÎNTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI REGATUL ȚĂRILOR DE JOS
PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA RECIPROCĂ A
INVESTIȚIILOR**

Publicat : 30.12.1999 în Tratatate Internationale Nr. 20 art Nr : 13 Data intrarii in vigoare :
01.05.1997

**Semnat la Chișinău, la 26 septembrie 1995
În vigoare din 1 mai 1997*

*Republica Moldova și Regatul Țărilor de Jos, denumite în continuare "Părți Contractante";
animate de dorința de a întări relațiile tradiționale de prietenie, de a extinde și intensifica relațiile
economice între două state și de a crea condiții favorabile pentru investițiile investitorilor unei Părți
Contractante în teritoriul celeilalte Părți Contractante,
recunoscând ca un acord comun referitor la tratamentul adecvat acordat unor astfel de investiții va
stimula fluxul de capital și tehnologii, precum și dezvoltarea economică a Părților Contractante,
precum și faptul că este de dorit un tratament just și echitabil al investițiilor,
au convenit în următoarele:*

Articolul 1

În sensul prezentului Acord:

- a) termenul investiție desemnează orice fel de avere, în special, dar nu exclusiv:
- (i) drepturile de proprietate mobilă și imobilă, precum și orice alte drepturi "in rem" referitor la orice tip de avere;
  - (ii) drepturile ce rezultă din acțiuni, bonuri de tezaur și alte forme de participare în companii și întreprinderi mixte;
  - (iii) drepturile asupra mijloacelor bănești, altor elemente constitutive de avere sau oricăror acțiuni cu valoare economică;
  - (iu) drepturile de proprietate intelectuală, metode tehnice, goodwill și know-how;
  - (v) drepturi conferite prin lege publică sau contract, inclusiv concesiunile legate de prospectarea, explorarea, extragerea și exploatarea resurselor naturale.
- b) termenul cetățeni desemnează, cu privire la ambele Părți Contractante:
- (i) persoanele fizice care dețin cetățenia oricărei Părți Contractante;
  - (ti) persoanele juridice constituite în conformitate cu legislația în vigoare a Părții Contractante;

(iii) persoanele juridice neconstituite în conformitate cu legislația Părții Contractante, dar controlate în mod direct sau indirect de persoane fizice conform celor menționate la litera (i) sau de persoane juridice conform celor menționate la litera (ii).

c) termenul teritoriu include suprafața maritimă aferentă litoralului statului în măsura în care acel stat își exercită drepturile suverane sau jurisdicția, în conformitate cu dreptul internațional.

Articolul 2

Fiecare Parte Contractantă va promova, în conformitate cu legislația și reglementările proprii, cooperarea economică protejând pe teritoriul său investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante. Investițiile în cauză vor fi admise potrivit prevederilor legale ale Părții Contractante pe al cărei teritoriu este făcută investiția și se vor bucura de protecția și garanțiile prevăzute de prezentul Acord.

Articolul 3

1) Fiecare Parte Contractantă va garanta un tratament just și echitabil investițiilor cetățenilor celeilalte Părți Contractante și nu va afecta prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii funcționarea, administrarea, întreținerea, folosirea, dispunerea sau înstrăinarea acestora. Fiecare Parte Contractantă va acorda acestor investiții o securitate fizică și o protejare deplină.

2) În special, fiecare Parte Contractantă va acorda investițiilor celeilalte Părți Contractante un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă investitorilor proprii sau investitorilor oricărei țări, care va fi mai favorabil cetățeanului interesat.

3) Dacă o Parte Contractantă a acordat privilegii speciale cetățenilor unei țări în virtutea unor acorduri ce stabilesc uniuni vamale, econo-mice, valutare sau instituții similare, sau în baza unor acorduri provizorii ce vor conduce la formarea a astfel de uniuni sau instituții, acea Parte Contractantă nu este obligată să acorde astfel de privilegii cetățenilor celeilalte Părți Contractante.

4) Fiecare Parte Contractantă va respecta obligațiunile asumate cu privire la tratamentul investițiilor cetățenilor celeilalte Părți Contractante.

5) Dacă prevederile legii fiecărei Părți Contractante sau acordurile internaționale, prezente sau ulterior încheiate între Părțile Contractante suplimentar la prezentul Acord, conțin reglementări generale sau specifice, justificând investițiile cetățenilor celeilalte Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut în prezentul Acord, o astfel de reglementare, în măsura în care ea este mai favorabilă, va prevala asupra prezentului Acord.

Articolul 4

Referitor la plata impozitelor, impunerilor, taxelor, precum și la înlesnirile fiscale, Partea Contractantă va acorda cetățenilor celeilalte Părți Contractante, care sunt angajați în oricare activitate economică pe teritoriul său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă în aceleași circumstanțe propriilor cetățeni sau cetățenilor unei țări, fiind mai favorabil cetățenilor angajați. Nu se vor lua în considerație oricare înlesniri fiscale specifice, acordate de această Parte Contractantă:

- a) conform unui acord de evitare a impozitării duble, sau
- b) în virtutea participării sale într-o uniune vamală, uniune economică sau o instituție similară, sau
- c) în bază de reciprocitate cu o terță țară.

Articolul 5

Părțile Contractante vor garanta transferul plăților cu privire la investiții. Transferurile vor fi efectuate în valută liber convertibilă, fără restricții sau întârzieri exagerate.

Astfel de transferuri vor include, în special, dar nu exclusiv:

- a) profitul, dobânda, dividendele și alte venituri curente;
- b) fondurile necesare:
  - (i) pentru achiziționarea materiei prime sau auxiliare, a produselor semifabricate sau finite, sau
  - (ii) pentru înlocuirea fondurilor fixe în scopul păstrării continuității investiției;
- c) fondurile suplimentare, necesare pentru dezvoltarea unei investiții;
- d) fondurile pentru rambursarea creditelor;
- e) drepturile de autor sau onorariile;
- f) veniturile din activitatea persoanelor fizice;
- g) câștigurile din vânzarea sau lichidarea investiției;
- h) plățile desemnate în articolul 7.

Articolul 6

Nici una din Părțile Contractante nu va întreprinde măsuri, ce vor depăși, în mod direct sau indirect, cetățenii celeilalte Părți Contractante de investițiile lor, cu excepția cazurilor în care sunt

respectate următoarele condiții:

a) măsurile să fie adoptate în interes public și în conformitate cu o procedură juridică corespunzătoare;

b) măsurile să nu fie discriminatorii sau să vină în contradicție cu obligațiile prin care Partea Contractantă care întreprinde aceste măsuri este legată;

c) măsurile să fie asociate cu o despăgubire echitabilă. Despăgubirea va corespunde cu valoarea reală a investițiilor afectate, va include dobânda la o rată comercială normală până la data plății și, pentru a fi efectivă pentru pretendenți, va fi plătită fără întârziere neîntemeiată și va fi transferată în țara indicată de pretendenții în cauză, în valuta țării, ai cărei cetățeni sunt pretendenții sau în valută liber convertibilă acceptată de aceștia.

Articolul 7

Cetățenilor unei Părți Contractante, investițiile cărora în teritoriul celeilalte Părți Contractante au suferit pierderi ca urmare a războiului sau a altui conflict armat, revoluției, unei stări de necesitate națională, răscoalei, revoltei sau tulburărilor, li se va acorda de către cealaltă Parte Contractantă, în ceea ce privește măsurile pentru recuperarea pierderilor, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă acea Parte Contractantă propriilor investitori sau investitorilor oricărui stat terț, fiind mai favorabil pentru aceștia.

Articolul 8

În cazul în care investițiile unui cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sunt asigurate împotriva riscurilor non-comerciale sau împotriva oricărui risc de plată a despăgubirilor legate de aceste investiții în baza unui sistem stabilit prin lege, regulament sau contract guvernamental, orice subrogare a asigurătorului sau a reasigurătorului sau a agenției desemnate de una din Părțile Contractante în drepturile acestui cetățean în conformitate cu termenii asigurării respective sau cu alte despăgubiri, va fi recunoscută de cealaltă Parte Contractantă.

Articolul 9

Fiecare Parte Contractantă este de acord să prezinte orice diferend legal între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante cu privire la investițiile acestui investitor pe teritoriul primei Părți Contractante pentru soluționare prin conciliere sau arbitraj la Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții, în vederea aplicării procedurilor prevăzute în Convenția referitoare la reglementarea diferendelor relative la investiții între state și cetățenii altor state, deschisă pentru semnare la 18 martie 1965 la Washington. O persoană juridică, care este cetățean al unei Părți Contractante și care, înainte de apariția unui astfel de diferend, a fost controlată de către cetățenii celeilalte Părți Contractante în conformitate cu articolul 25 (2) (b) al Convenției și în sensul Convenției menționate, va fi tratat ca cetățean al celeilalte Părți Contractante.

Articolul 10

Prevederile prezentului Acord, începând cu data intrării lui în vigoare, de asemenea se vor aplica și investițiilor, care au fost efectuate înainte de această dată.

Articolul 11

Fiecare Parte Contractantă poate propune celeilalte Părți Contractante să organizeze consultări cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord. Cealaltă Parte Contractantă va lua în deliberare această propunere și va oferi posibilități adecvate pentru organizarea consultărilor în cauză.

Articolul 12

1) Diferendele între Părțile Contractante cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord, ce nu pot fi soluționate într-o perioadă rezonabilă de timp prin negocieri diplomatice, și dacă Părțile Contractante nu au convenit în alt mod, vor fi prezentate, la cererea oricăreia dintre Părțile Contractante, unei Curți de Arbitraj compuse din trei membri. Fiecare Parte Contractantă va desemna un arbitru; cei doi arbitri aleg apoi un cetățean al Unui stat terț care, după aprobarea de către cele două Părți Contractante, va fi numit președinte al Curții de Arbitraj.

2) În cazul în care una din Părțile Contractante nu izbuteste să desemneze un arbitru în termen de două luni, cealaltă Parte Contractantă poate invita Președintele Curții Internaționale de Justiție să facă numirile necesare.

3) În cazul în care ambii arbitri nu pot ajunge la o înțelegere cu privire la alegerea celui de-al treilea arbitru în următoarele două luni după numirea lor, fiecare Parte Contractantă poate invita Președintele Curții Internaționale de Justiție să facă numirile necesare.

4) Dacă, în cazurile prevăzute la paragrafele 2) și 3) ale acestui articol, Președintele Curții Internaționale de Justiție este împiedicat să-și exercite funcția menționată sau este cetățean al uneia din Părțile Contractante, vicepreședintele va fi invitat să facă numirile necesare. Dacă vicepreședintele este împiedicat să-și exercite funcția menționată sau este cetățean al uneia din Părțile Contractante,

membrul Curții Internaționale de Justiție, care urmează imediat în grad și nu este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, va fi invitat să facă numirile necesare.

5) Curtea de Arbitraj va pronunța hotărârile sale în baza prevederilor prezentului Acord, precum și a principiilor și normelor generale ale dreptului internațional, înainte de a fi luată decizia Curții, Părților Contractante li se va propune să soluționeze diferendul pe cale amiabila. Prevederile anterioare nu vor aduce prejudicii Curții de Arbitraj în soluționarea diferendului "ex aequo et bono", dacă Părțile Contractante ajung la o înțelegere în această privință.

6) Curtea de Arbitraj își va stabili propria procedură, dacă Părțile Contractante nu decid în alt mod.

7) Curtea de Arbitraj va adopta hotărârea prin majoritate de voturi. Această hotărâre va fi definitivă și obligatorie pentru Părțile Contractante.

Articolul 13

Referitor la Regatul Țărilor de Jos, prezentul Acord se va aplica părții Regatului în Europa, Antilelor Olandeze și Aruba, dacă notificarea prevăzută în articolul 14, paragraful 1) nu prevede altceva.

Articolul 14

1) Prezentul Acord va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare după ce Părțile Contractante au notificat în scris că procedurile constituționale au fost respectate. Acordul va rămâne în vigoare pentru o perioadă de 15 ani.

2) În cazul în care oricare Parte Contractantă nu a notificat în scris intenția de a denunța acest Acord cu cel puțin șase luni înainte de data expirării validității sale, prezentul Acord va fi extins în mod tacit pentru o perioadă de 10 ani, fiecare Parte Contractantă rezervându-și dreptul de a denunța prezentul Acord conform notificării cu cel puțin șase luni înainte de data expirării perioadei curente de validitate.

3) Privitor la investițiile efectuate înainte de data expirării prezentului Acord prevederile acestuia vor continua să fie aplicabile pentru o perioadă de 15 ani, începând de la data expirării.

4) Regatul Țărilor de Jos va avea dreptul, conform perioadei menționate în paragraful 2) al acestui articol, să denunțe aplicarea prezentului Acord, în mod separat, cu privire la orice parte a Regatului Țărilor de Jos.

Drept pentru care subsemnații, fiind pe deplin autorizați, au semnat prezentul Acord.

Încheiat la Chișinău, la 26 septembrie 1995, în două exemplare, în limbile moldovenească, olandeză și engleză, toate textele fiind egal autentice.

În cazul diferenței de interpretare va prevala textul de limbă engleză.

PROTOCOL LA ACORDUL ÎNTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI REGATUL ȚĂRILOR DE JOS PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR

În timpul semnării Acordului între Republica Moldova și Regatul Țărilor de Jos privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, subsemnații autorizați au convenit asupra următoarei prevederi, care constituie parte integrantă a Acordului:

Privind Articolul 9 al Acordului:

Până când Republica Moldova va satisface condițiile pentru intrarea în vigoare a Articolului 68, paragraful 2 al Convenției cu privire la reglementarea diferendelor legate de investiții între state și cetățenii altor state, se vor aplica prevederile Articolului 9, și anume: divergențele vor fi dezbătute la Centrul internațional pentru soluționarea diferendelor legate de investiții în conformitate cu Regulile adiționale de guvernare pentru facilitarea administrării procedurilor de către Secretariatul Centrului (Regulile adiționale de facilitare).